

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

EU-asiakirjahallinta ja kehittäminen valtioneuvostossa

25.10.2024 Arkistoyhdistyksen syysseminaari, Tieteiden talo

Maarit Ilomäki, Valtioneuvoston kanslia
Marianne Kurittu, Valtioneuvoston kanslia

1

Sisältö

- Valtioneuvoston kanslian (VNK) rooli EU-asiakirjahallinnossa ja tiedonhallinnan kehittämisessä
- EU-asiakirjahallinnon tietojärjestelmien kehittyminen
- EU-asiakirjahallinnon tietojärjestelmien nykytilanne
- EU-asiakirjojen arkistoinnista VNK:ssa

2

Valtioneuvoston kanslia (VNK)

3 | 23.10.2024

3

EU-asioiden käsittely valtioneuvostossa

- Päävastuu EU-asioiden seurannasta, valmistelusta ja Suomen kantojen määrittelystä on toimivaltaisilla ministeriöillä
- Suomessa on käytössä EU-asioiden yhteensovitusjärjestelmä
 - Jotta Suomella on yhteen sovitettu ja Suomen yleisiä EU-poliittisia linjauksia vastaava kanta kaikkiin EU:ssa vireillä oleviin asioihin niiden eri käsittelyvaiheissa
 - Yhteensovittamisjärjestelmä perustuu EU-ministerivaliokunnan linjauksiin, asioita tehokkaasti koordinoivaan virkamiesvalmisteluun sekä eduskunnan osallistumiseen ja oikea-aikaiseen informointiin EU-asioissa

4 | 23.10.2024

4

VNK:n rooli EU-asiakirjahallinnossa

- VNK koordinoi EU-asioita Suomessa, siksi valtioneuvoston EU-tiedonhallinta on keskitetty VNK:hon vuodesta 2000
 - Ennen Suomen liittymistä EU:hun ja v. 1995 alkaneesta jäsenyydestä lähtien EU-tiedonhallinta oli ulkoministeriössä vuoteen 2000 asti
- Vuonna 2015 ministeriöiden tiedonhallintaa keskitettiin VNK:lle kuuteen tiedonhallintaryhmään eri ministeriöittäin
- Vuonna 2019 VNK:n tiedonhallintayksikössä keskitettiin valtioneuvoston EU-tiedonhallinta yhteen tiedonhallintaryhmään ja perustettiin nykyinen EU-tiimi

5 | 23.10.2024

5

EU-tuomioistuinasiat ja EU-rikkomusasiat

- EU-tuomioistuinasiat ja EU-rikkomusasiat hoidetaan Suomessa keskitetysti valtioneuvoston kanslian EU-tuomioistuinryhmässä
 - Yksikkö siirtyi ulkoministeriöstä v. 2024
- Yksikön päätehtäviin kuuluu edustaa Suomen hallitusta EU-tuomioistuimessa sekä huolehtia vastaamisesta komission rikkomusmenettelyihin
- EU-tuomioistuimessa esitettävät kannanotot ja komissiolle EU-rikkomusasioissa annettavat vastaukset valmistellaan VNK:n johdolla yhteistyössä toimivaltaisten ministeriöiden kanssa

6 | 23.10.2024

6

EU-tiimi

- Valtioneuvoston kanslian tiedonhallintayksikössä toimiva 13 henkilön tiimi, joka hoitaa EU-tiedonhallintaa
- Neuvomme ministeriöiden ja virastojen EU-valmistelijoita asianhallintajärjestelmän käytössä

7 | 23.10.2024

7

EU-asiakirjahallinnon tietojärjestelmien kehittyminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

8

EU-asiakirjahallinnon tietojärjestelmien historiaa 1/2

- Suomen EU-jäsenyyden aikana on ollut muutama EU-asiakirjahallinnon järjestelmä käytössä, joilla on ollut yhteisenä tavoitteena tukea EU-yhteensovittamista kansallisesti
- Järjestelmät ovat olleet ministeriöiden ja valmisteluun osallistuvien virastojen EU-valmistelijoiden tiedonhallinnan tarpeisiin. Ei ole julkista käyttöliittymää
- Diaarikaava EU-toimielinten luokituksesta

9 | 23.10.2024

9

EU-asiakirjahallinnon tietojärjestelmien historiaa 2/2

- EU-saapumisrekisteri
- Eurodoc
- EUTORI

10 | 23.10.2024

10

EU-asiakirjahallinnon tietojärjestelmien nykytilanne

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

11

VAHVA-järjestelmä

- VAHVA on valtioneuvoston ja sen kaikkien ministeriöiden yhteinen asianhallintajärjestelmä, jossa ylläpidetään tietoja ministeriöissä käsiteltävistä asioista
- Järjestelmä sisältää myös viranomaisen vastaanottamia ja laatimia asiakirjoja metatietoineen
- VAHVA-järjestelmään sisältyy myös EU-valmistelu ja päätöksenteko (PTS)
- Käyttönotot vaiheittaan v. 2018-2022, EU-valmistelu 9/2022 ja PTS 11/2023
- Ulkoministeriön ja ulkoasiainhallinnon käyttöönoton myötä järjestelmää käytetään ympäri maailmaa 24/7

12 | 23.10.2024

12

VAHVAn sisältämä asiakirjatieto on jaoteltu seuraaviin tehtäviin:

- 00 Valtioneuvoston toiminta
- 01 Henkilöstöhallinto
- 02 Taloushallinto
- 03 Johtaminen ja hallinnonalan ohjaus
- 04 Toiminnan valvonta ja tarkastus
- 05 Varautuminen ja valmius
- 06 Hallinto ja yhteiset palvelut
- 07 Lakien ja asetusten säätäminen
- **08 EU-asiat**
- 09 Valtiontalous
- 10 Ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet
- 11 Oikeus ja demokratia
- 12 Sisäinen turvallisuus
- 13 Puolustuspolitiikka
- 14 Koulutus, tiede ja kulttuuri
- 16 Työ ja elinkeinot ml. energia
- 17 Terveys ja hyvinvointi
- 18 Ympäristö ja yhdyskuntarakenne
- 97 Hallitusten arkisto
- 98 Erilliset arkistonmuodostajat

13 | 23.10.2024

13

VAHVA EU-valmistelu 1/3

- VAHVA sisältää valtionhallinnon EU-asioiden valmisteluosion
- Käyttäjiä ovat:
 - Ministeriöt ja Suomen edustustot ml. Suomen pysyvä edustusto EU:ssa
 - EU-asioiden valmisteluun osallistuvia hallinnonalojen virastoja, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, eduskunta, Oikeuskanslerinvirasto, Suomen Pankki, tasavallan presidentin kanslia sekä Valtiontalouden tarkastusvirasto
- Rajoitettu käyttöoikeuksin niille ministeriöiden ja virastojen virkamiehille, jotka käsittelevät EU-asioita

14 | 23.10.2024

14

VAHVA EU-valmistelu 2/3

- VAHVA EU-valmistelu otettiin käyttöön v. 2022 samaan aikaan kaikissa organisaatioissa
- Käyttöönoton jälkeen tehtiin aiempien EU-valmistelun käytössä olleiden järjestelmien aineistojen migraatio VAHVAn passiiviarkistoon

15 | 23.10.2024

15

VAHVA EU-valmistelu 3/3

- VAHVA EU-valmistelun ominaisuuksia VAHVAssa:
 - EU-spesifit metatiedot asiakirjoille ja asioille
 - Asiasanajakelu
 - Integraatiot eduskunnan ja EU:n neuvoston järjestelmään
 - Virastokäyttäjien järjestelmään pääsyn mahdollistaminen

16 | 23.10.2024

16

VAHVA EU-valmistelu - asiakirjat

- VAHVAssa on sekä kansallisia EU-asiakirjoja että EU-toimielinasiakirjoja
- Kansallisia EU-asiakirjoja ovat virkamiesten VAHVAssa laatimat asiakirjat esim. kokousraportit EU:n neuvoston työryhmistä ja eduskuntakirjelmät
- EU-toimielinasiakirjat ovat EU:n toimielimistä saapuvia asiakirjoja esim. EU:n neuvoston virallisia asiakirjoja ja osa komission asiakirjoista

17 | 23.10.2024

17

VAHVA EU-valmistelu - asiat

- Pääasiassa Euroopan unionin neuvoston ja parlamentin säädöksiä: asetuksia, päätöksiä, sopimuksia, direktiivejä, täytäntöönpanopäätöksiä, täytäntöönpanoasetuksia
- Säädösasioiden lisäksi myös esim. kansallisten valmistelukokoonpanojen kokousavauksia, EU:n neuvoston työryhmien vuosivauksia, aiheenmukaisia asioita

18 | 23.10.2024

18

Säädösasioiden elinkaari

- EU-tiimi avaa säädösasian, kun komission tai korkean edustajan ehdotus säädöksestä saapuu
 - Ennakkovaikuttaminen
- EU-tiimi seuraa EU:n virallista lehteä (EUVL) ja säädös päätetään, kun säädös annetaan EUVL:ssä
 - Päätymistiedot siirtyvät eduskunnalle

19 | 23.10.2024

19

EU-asiakirjojen arkistoinnista VNK:ssa

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

20

EU-asiakirjojen arkistoinnista 1/3

- Sähköinen säilyttämisen lupa takautuvasti v. 2015
- Arkistossa on noin 210- 250 hyllymetriä valtioneuvostossa kertynyttä EU-aineistoa
- Paperiarkisto VNK:ssa kaikkien ministeriöiden aineistoille ja tämän lisäksi aineistoa on ministeriöiden tiloissa

21 | 23.10.2024

21

EU-asiakirjojen arkistoinnista 2/3

- Vuoteen 2015 asti arkistoitiin pysyvästi säilytettäviä kansallisia EU-asiakirjoja diaarikaavan mukaan
 - Ministeriöiden omissa arkistoissa
- EU-toimielinasiakirjoja arkistoitiin määräaikaisesti
 - Keskitetysti VNK:n arkistossa

22 | 23.10.2024

22

EU-asiakirjojen arkistoinnista 3/3

- VAHVA EU-valmistelu on sähköinen arkisto
 - EU-toimielinasiakirjoja n. 20000 vuosittain
 - Kansallisia EU-asiakirjoja n. 9000 vuosittain

23 | 23.10.2024

23

Lisätietoja

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

24

EU-valmistelun aineistoja on saatavilla esim. seuraavilla verkkosivuilla:

- Valtioneuvoston EU-asioiden käsittely: <https://vnk.fi/fi/eu/eu-asioiden-kasittely>
- EU-asiat eduskunnassa: https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/eduskunnan_tehtavat/euasiat/Sivut/EU-asiat_paasivu.aspx
- Eurooppatiedotus: <https://eurooppatiedotus.fi/>
- EU:n toimielinten julkiset asiakirjat ovat avoimesti saatavilla Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission verkkosivuilla. Katso tarkemmin:
 - Euroopan unionin virallinen verkkosivusto: <https://europa.eu/european-union/>
 - Euroopan unionin komission verkkosivusto: https://ec.europa.eu/info/index_fi
 - Euroopan unionin neuvoston verkkosivusto: <https://www.consilium.europa.eu/fi/council-eu/>

25 | 23.10.2024

25

Kiitos!

<https://valtioneuvosto.fi/valtioneuvoston-kanslia>

26